

2016-11-09

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2015/31-219

Kommunstyrelsen

Samråd för utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka och söderort

Yttrande till Stockholms läns landsting under samråd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslaget yttrande över järnvägsplan för tunnelbana till Nacka till landstingets förvaltning för utbyggd tunnelbana.

Sammanfattning

Nacka kommun har från Stockholms läns landstings Förvaltning för utbyggd tunnelbana mottagit samrådsmaterial inom arbetet med järnvägsplanen för utbyggnaden av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka centrum för yttrande. Samrådet är en del av arbetet med att ta fram järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken och syftar till att ge berörda möjlighet att komma med synpunkter på planförslaget. Samrådet syftar också till att informera om hur anläggningen är tänkt att byggas och om de störningar som kommer att uppstå under byggskedet.

Nacka kommuns synpunkter berör framförallt en stationsentré som saknas i handlingarna och skyddszonens utbredning.

Kommunen framför även synpunkter kring vikten av att genomföra skyddsåtgärder, storleken och läget på de tillfälliga markanspråken, trafikstörande arbeten och barnperspektivet samt att planförslaget inte får medföra att en framtida Östlig förbindelse omöjliggörs.

Ärendet

Nacka kommun har från Stockholms läns landstings Förvaltning för utbyggd tunnelbana mottagit samrådsmaterial inom arbetet med järnvägsplanen för utbyggnaden av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka C för yttrande. Samrådet är en del av arbetet med att ta fram järnvägsplan och tillståndsansökan enligt miljöbalken. Plansamrådet syftar till att ge berörda myndigheter, organisationer, föreningar och allmänheten möjlighet att komma med synpunkter på planförslaget och de överväganden som legat bakom val av lokalisering och

utformning. Synpunkterna kan leda till ändringar av planen inför granskningen. Samrådet syftar också till att informera om hur anläggningen är tänkt att byggas och om de störningar som kommer att uppstå under byggskedet.

Parallellt med järnvägsplanen arbetar Stockholms stad och Nacka kommun med att ta fram nya detaljplaner eller ändra befintliga detaljplaner så att de medger tunnelbaneutbyggnaden. Detta sker genom samordnat planförfarande vilket innebär att kommunerna inte kommer att ha separata samråd för detaljplanerna, utan detaljplanerna tillgodoräknar sig järnvägsplanens samråd. Detta eftersom de omfattar samma åtgärder som järnvägsplanen

Samrådsperioden pågår mellan 9 november och 8 december 2016. Under samrådsperioden finns samrådshandlingar på följande länk: <http://nyatunnelbanan.sll.se/sv/nacka-soderort-beslut>.

Bakgrund

Stockholms läns landstings förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) ansvarar för planering, projektering och utbyggnad av tunnelbanan till Nacka i enlighet med de avtal Nacka kommun tecknat för finansiering och utbyggnad av tunnelbanan enligt 2013 års Stockholmsförhandling. Tillsammans med landstingets förvaltning för utbyggd tunnelbana planerar kommunen för tunnelbanans utbyggnad till Nacka. FUT tar fram en järnvägsplan och en tillståndsansökan enligt miljöbalken. Arbetet sker i tätt samarbete med berörda kommuner och Nacka kommun har god insyn i projektets framskridande genom representation i styrelsen och delprojektstyrelsen, utöver täta kontakter i sakfrågor i olika arbetsgrupper.

Tidigare beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade 2015-01-28 § 10 att tillstyrka startpromemorian för stadsbyggnadsprojektet Tunnelbana till Nacka. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott antog startpromemorian till stadsbyggnadsprojektet Tunnelbana till Nacka 2015-02-10 § 15.

9 februari – 12 mars 2015 genomfördes ett tidigt samråd för järnvägsplanen för att informera om det sträckningsalternativ som ingår i tunnelbaneöverenskommelsen, samt redovisa hur långt utredningsarbetet kommit med stationslägen och inriktning på placering av stationsuppgångar. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott beslutade 2015-02-10 § 16 att föreslå Kommunstyrelsen att anta Yttrande till Stockholms läns landsting under samråd inför järnvägsplan för tunnelbana till Nacka. Kommunstyrelsen antog yttrandet 2015-03-02 § 69.

Efter det tidiga samrådet har utredningsarbetet om stationsentréernas placeringar fortsatt. Parallellt har förslag på lägen för de arbetstunnlar och etableringsytor som behövs under byggnationen av tunnelbanan tagits fram. Kommunens planeringsinriktning för den fortsatta planeringen av tunnelbanan till Nacka beskrivs i en tjänsteskrivelse den 12 maj 2015. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott beslutade 2015-05-26 § 104 att föreslå

Kommunstyrelsen att fatta inriktningsbeslutet. Kommunstyrelsen fattade inriktningsbeslutet 2015-06-15 § 175.

Nu genomförs samråd om järnvägsplan med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Samrådet görs för att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt, för att informera om det pågående projektet och för att inhämta synpunkter från myndigheter, organisationer, föreningar och allmänheten.

Det föreslagna yttrandet i korthet

Entréer och skyddszoner

I juni 2016 fattade Stockholmsöverenskommelsens styrelse ett beslut om inriktningen för den fortsatta planeringen av tunnelbanan. Beslutet innebär att planeringen ska utgå från de förslag till åtgärder och optimeringar som redovisas i landstingets rapport "Återredovisning av åtgärds- och optimeringsarbetet". Det är därför anmärkningsvärt att landstinget i järnvägsplanen tagit bort en av de entréer som ingår i beslutet från juni 2016. Kommunen kan inte acceptera att landstinget ensidigt gör väsentliga förändringar av anläggningen, utan kräver att landstinget fortsätter planeringen och projekteringen av stationsentré mot motorväghållplatserna på Värmdöledens norra sida så att denna kan visas i järnvägsplanens granskningsskede. Kommunen anser även att landstinget måste förtydliga hur man planerar för byten mellan tunnelbanan och den planerade bussterminalen i Nacka centrum.

I samrådsförslaget omges i stort sett hela anläggningen av en skyddszon. Skyddszonen syftar till att säkerställa injekteringar och bergbultar i berget så att anläggningen inte äventyras. Det är dock inte motiverat att ha skyddszoner runt de delar av anläggningen som byggs i betong, vilket är fallet i flera fall i samrådshandlingen. En sådan utformning medför stora konsekvenser för kommunens planering och byggande av bostäder i enlighet med tunnelbaneavtalet. Det är inte acceptabelt att stadsbyggandet försvåras på detta sätt. Kommunen kräver därför att landstinget inför granskningsskedet ser över skyddszonen.

Stadsbild

Utformningen av de delar av anläggningen som är synliga över mark måste utformas i samverkan med kommunens stadsbyggnadsprojekt och byggherrar så att de passar ihop med sin omgivning och i Nacka stad.

Planläggningsfrågor

Om någon del av anläggningen av plantekniska skäl inte kan planläggas via järnvägsplanen måste genomförandet av dessa delar säkerställas genom avtal mellan kommunen och landstinget. Detta får inte påverka vare sig tunnelbanans tidplan eller finansiering.

Skyddsåtgärder

Det är viktigt att de skyddsåtgärder för att klara riktvärden på stomljuds nivåer som föreslås i handlingarna fastställas i järnvägsplanen. På plankartorna ska det även finnas en

bestämmelse om att åtgärder ska utföras så att fläktbuller inte överskrider Naturvårdsverkets riktvärden för industribuller.

Tunnelbanans byggtid

Kommunen tycker att det är problematiskt att landstinget i järnvägsplanen avser ta stora områden i anspråk för tillfälligt nyttjande. Först när landstinget har presenterat en tidsatt produktionsplanering finns förutsättningen för att gemensamt med kommunen identifiera vilka ytor som är lämpliga att använda, och under vilka tidsperioder.

Trafikstörande arbeten

Byggnationen av tunnelbanan kommer periodvis innebära trafikstörande arbeten. Kommunen kräver dock att huvudgatorna hålls öppna för all sorts trafik under hela byggtiden. Landstinget måste även säkerställa tillgänglighet till kollektivtrafiken under hela byggtiden.

Barnperspektivet

Det är viktigt att landstinget i produktionsplaneringen säkerställer att barnperspektivet särskilt beaktas. På de platser där barns skolvägar påverkas av byggnationen av tunnelbanan måste landstinget i samråd med kommunen visa hur barnen ska ta sig till och från skolan. Vid arbetstunnels mynning sker periodvis utsläpp av spränggaser. Eftersom arbetstunnels mynning i Järsla ligger nära en skolväg bör sprängningarna anpassas till perioder när inga barn passerar tunnelmynningen.

Platsspecifika synpunkter på tillfälliga markanspråk

Kommunen har även platsspecifika synpunkter på de tillfälliga markanspråken runt samtliga stationer. En ökad samordning med kommunens pågående planering krävs för att säkerställa att såväl tunnelbanan som kommunens övriga projekt kan hålla sina respektive tidplaner.

Övriga synpunkter

Inför granskningskedet behöver landstinget förtydliga konsekvenser för fastighetsägare och även komplettera handlingarna med en förteckning över de detaljplaner och tomtindelingsplaner som berörs i Nacka kommun.

Kommunen förutsätter att landstinget samverkar med Trafikverket och säkerställer att tunnelbanan inte omöjliggör en framtida Östlig förbindelse.

Kommunen har även detaljerade platsspecifika synpunkter på plankartorna vilka återfinns i bilagor till yttrandet.

Nästa steg

Efter genomförda samråd och eventuella revideringar kommer miljökonsekvensbeskrivningen att skickas till länsstyrelsen för godkännande. Järnvägsplan inklusive godkänd miljökonsekvensbeskrivning kommer sedan att ställas ut för granskning och slutligen fastställelseprövas av Trafikverket.

Parallellt med utarbetandet av järnvägsplanen arbetar Nacka kommun med att ta fram de detaljplaner som krävs för att tunnelbanan ska kunna byggas. Detta sker genom samordnat planförfarande vilket innebär att kommunen inte kommer att ha separata samråd för detaljplanen, utan detaljplanen tillgodoser sig järnvägsplanens samråd. Detta eftersom den omfattar samma åtgärder som järnvägsplanen. Det samordnade förfarandet ger också kommunen möjlighet att nyttja den för järnvägsplanen upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Nackas detaljplan kommer att ställas ut för granskning under våren 2017, samtidigt som järnvägsplanen granskas. Nacka kommun planerar därefter att anta detaljplanen för tunnelbaneutbyggnaden under hösten 2017.

Bilagor

1. Förslag till yttrande
2. Platsspecifika synpunkter (bilaga 1 till yttrandet)
3. Kartreferens till platsspecifika synpunkter (bilaga 2 till yttrandet)

Gunilla Glantz
Stadsbyggnadsdirektör
Enheten för strategisk stadsutveckling

Frida Foley
Projektledare
Enheten för strategisk stadsutveckling